

Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 10 mars 1915 kl. 3 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner angående ökade skattelindringar för familjeförsörjare, ändrade bestämmelser för äkta makars taxering samt särskild inkomstskatt för ogifta personer i viss ålder m. fl.
(2:a avd).

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Hammarström*), Ollas A. Ericsson, Oskar Eklund, Antonsson, Bergström, frih. Fleming, Bäckström, frih. Palmstierna, Christierson*), Sandler, Jeansson i Kalmar*), Källman*), Jonsson i Hökhult, Danström*), Forssman, Karlsson i Fjäl*), von Hofsten, Jönsson i Revinge och Lithander*).

*) Ej deltagit i den slutliga justeringen av betänkandet.

Till bevillningsutskottet hava hänvisats nedannämnda fyra inom andra kammaren väckta motioner, nämligen:

1) nr 45, av herr *Norman*, som hemställer, att riksdagen behagade besluta sådan ändring i § 19 mom. 2 av kungl. förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt av den 28 oktober 1910, att momentet erhåller följande lydelse:

Skattskyldig, vilkens taxerade belopp icke överstiger 6,000 kronor, äger vidare erhålla nedsättning i det taxerade beloppet med 200 kronor för varje av honom på grund av försörjningsplikt underhållet barn, vars ålder vid början av det år, taxeringen sker, understiger 15 år. För barn, som självt åtnjuter inkomst, äger dock skattskyldig tillgodonjuta avdrag, allenast såvida och i den mån barnets inkomst understiger 200 kronor;

2) nr 105, av herr *Welin*, som föreslår, »att riksdagen ville besluta att i skrivelse ingå till Kungl. Maj:t med anhållan, att Kungl. Maj:t täcktes låta utreda frågan om en mera effektiv skattelindring för familjeförsörjare än den nu gällande samt för riksdagen framlägga förslag i ärendet»;

3) nr 106, av *densamme*, med förslag, »att riksdagen ville besluta att i skrivelse ingå till Kungl. Maj:t med anhållan, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för riksdagen framlägga förslag till sådana ändringar i kungl. förordningen angående bevilning av fast egendom och av inkomst samt i kungl. förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt, båda av den 28 oktober 1910, att man och hustru, om båda äga inkomst eller förmögenhet, skola beskattas var för sig»; samt

4) nr 48, av herr *Johansson* i Brånalt, vilken hemställer, »att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning i fråga om särskild inkomstskatt å ogifta män och kvinnor i viss ålder, ävensom å barnlösa gifta makar och å makar, som ha endast ett eller två barn att försörja, och därefter för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.»

Beträffande motiveringarna för de särskilda förslagen får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet.

Då ifrågavarande motioner syntts vara till syftemålet nära besläktade, har utskottet funnit ändamålsenligt att upptaga dem till behandling i ett sammanhang.

Ytterst torde nämligen samtliga motionärer avse att, om ock på olika vägar, söka botemedel för de missförhållanden, som i vårt land gjort sig allt starkare kännbara beträffande minskning i de ingångna äktenskapens antal och i nativiteten. Man har med hänsyn därtill ansett, att de medborgare, som ingå äktenskap och bilda familj, böra jämväl i befolkningspolitiskt intresse beredas särskilda lättnader i skattebördan.

Denna tankegång, för vilken motionerna var på sitt sätt bära uttryck, är, som bekant, i nationalekonomisk teori och praxis av gammalt datum, och problemet har med växlande styrka debatterats i vetenskap och lagstiftning såväl hos oss som i andra europeiska länder, germanska och romanska. Här är dock ej tillfälle att gå djupare in på någon undersökning av de olika medel, som tid efter annan funnits lämpliga för ändamålet. En väg har varit den nys antydda, att bereda familjeförsör-

jare förhållandevis lindrigare skatter till det allmänna än ogifta eller barnlösa.

Då det är sistnämnda väg, motionärerna beträtt, torde en historisk återblick på denna frågas legislativa utveckling hos oss vara på sin plats, om den ock naturligen måste stanna vid det huvudsakligaste och begränsas till de senaste årtiondena.

I det av 1881 års skatteregleringskommitté avgivna förslaget till bevillningsförordning upptogs i § 10 ett så lydande stadgande om fakultativ höjning av existensminimum och det bevillningsfria avdraget bland annat på grund av talrik familj: »Där särdeles ömmande omständigheter (talrik familj, långvarig sjuklighet, särskild olyckshändelse och dylikt) förekomma, må undantagsvis det belopp, för vilket bevillningsfrihet sålunda är medgiven, ökas med högst 200 kronor.» Anmärkas må även, att kommittén satte den övre gränsen till 2,000 kronors inkomst. I Kungl. Maj:ts proposition i ämnet till 1883 års riksdag ökades de förutsatta anledningarna till ifrågavarande höjda bevillningsfrihet med bibehållande av samma maximum, varemot den förut gällande gränsen, där full skattskyldighet inträdde, 1,800 kronors inkomst, fick kvarstå. I överensstämmelse med propositionen erhöll 1883 års bevillningsförordning i 11 § detta stadgande: »Det belopp, för vilket bevillning sålunda icke äger rum eller som får från uppskattad inkomst såsom bevillningsfritt avdragas, må å ort, där kostnaden för bostad är synnerligen hög i jämförelse med förhållandet inom riket i allmänhet, ävensom undantagsvis i de fall, där särdeles ömmande omständigheter (talrik familj, långvarig sjuklighet, olyckshändelse och dylikt) förekomma, ökas; dock så att denna ökning, vare sig den äger rum på grund av hög bostadskostnad eller ömmande omständigheter eller båda dessa skäl, icke må för någon skattskyldig överstiga 200 kronor.»

Den sålunda stadgade möjligheten till skattelindring på grund av talrik familj var sedermera länge den enda, och bestämmelsen kvarstod oförändrad ännu i 1907 års bevillningsförordning. I 1902 och 1907 års förordningar om inkomstskatt vann principen intet som helst motsvarande erkännande. Från de tidigare årens skattelagstiftningsarbete äro dock att anteckna åtskilliga förslag och framställningar i ämnet.

Såväl i 1894 års skattekommittés betänkande som i kommunalskatte-kommitténs betänkande år 1900 har förevarande spörsmål vunnit beaktande. 1894 års kommitterade föreslogo (15 § i förslaget till förordning angående inkomstbevillning) 200 kronors höjning i bevillningsfriheten enbart på grund av personligen ömmande omständigheter, såsom talrik familj m. m., dock

Historik

att, om även andra av de medgivna grunderna till skattelindring föreläge, den totala höjningen ej finge överstiga 300 kronor. Ett i viss mån nytt uppslag gav kammarrätten genom att i sitt utlåtande över kommittéförslaget förorda ett avdrag för familjeförsörjare med högst 3,000 kronors inkomst av 50 kronor för hvarje barn under 14 års ålder.

Kommunalskattekommitterade skilde mellan bostadsavdraget och avdrag på grund av ömmande omständigheter och upptogo såväl i förslaget till förordning om bevillning av inkomst (§ 26) som i sitt förslag till lag angående kommunal taxering och skattskyldighet (§ 41) följande bestämmelse: »Har skattskyldig att försörja flera minderåriga barn eller eljest sådana anhöriga, vilka det enligt lag åligger honom att försörja, eller föreligga eljest synnerligen ömmande omständigheter, må på framställning av skattskyldig belopp, som enligt vad ovan sägs är fritt från skatt, kunna ytterligare ökas, dock ej med högre belopp än 200 kronor.» Bostadsavdraget kunde för sig allt efter inkomstens storlek (600—2,200) växla från 550 till 100 kronor.

En anordning med formliga s. k. barnavdrag återfinnes i 1904 års kommittéförslag till förordning om skatt på inkomst och förmögenhet, vari upptogs visst avdrag för varje barn under 15 år, avpassat efter levnads-kostnaderna å varje särskild ort till visst för orten i dess helhet gällande belopp, lägst 50 kronor och högst 100 kronor. Sedan vid 1905 års riksdag enskild motionär förordat liknande avdragsform med avseende å bevillningsförordningen, samt bevillningsutskottet uttalat sin anslutning till grundsatsen om regelmässiga avdrag i förevarande hänseende och avstyrkt motionen allenast med hänsyn till från Kungl. Maj:t väntat förslag till vissa ändringar i bevillningsförordningen, varuti nämnda grundsats borde vinna beaktande, föll visserligen frågan i riksdagen, men Kungl. Maj:t följde den lämnade anvisningen och upptog i proposition till 1906 års riksdag den ändring bland andra i bevillningsförordningen, att å ort, där levnads-kostnaderna vore jämförelsevis höga, skattskyldiga med årsinkomst av högst 3,000 kronor skulle få avdrag med högst 50 kronor för varje barn under 15 år, i den mån barnet ej hade egen motsvarande inkomst. Utskottet framhöll även nu sina sympatier för principen, men fann sig av hänsyn till de icke överskådliga verkningarna på den kommunala beskattningen böra avstyrka såväl denna som andra föreslagna förändringar, och följde härpå även riksdagens avslag. Det var därför rätt naturligt, att på förevarande punkt 1907 års kungl. förslag till nya skatteförordningar icke innehöllo några reformer.

Vid 1909 års riksdag framförde enskild motionär, herr *Lindblad*, I: 43, det förslag till ändring i 11 § bevillningsförordningen, att avdrag för talrik familj skulle bli obligatoriskt, där den skattskyldige huvudsakligen försörjde mer än tre personer. Bevillningsutskottet avstyrkte på grund av bristande utredning om verkningarna, men sex reservanter tillstyrkte med tillägg av den restriktionen, att med avseende å maximigränsen för det fakultativa avdraget äkta makar skulle betraktas som ett skattesubjekt, och i gemensam votering vann denna reservation röstövertaget. Efter denna skärpning av avdragsrätten ingick ifrågakarande stadgande i 1910 års bevillningsförordning (12 §) med allenast det förtydligandet, att vederbörande skulle försörja mer än tre personer utom sig själv. Sin senaste avfattning erhöll stadgandet genom beslut av 1914 års senare riksdag i anledning av väckt motion, II: 82, av herr *Olsson* i Broberg m. fl., och lyder numera så: »Det belopp, för vilket bevillning sålunda icke äger rum eller som får från uppskattad inkomst bevillningsfritt avdragas, skall ökas, där den skattskyldige huvudsakligen försörjer, jämte sig själv, sammanlagt mer än tre personer, eller å ort, där levnadskostnaderna äro synnerligen höga i jämförelse med förhållandet inom riket i allmänhet, ävensom där skattskyldigs skatteförmåga eljest på grund av särskilda förhållanden (långvarig sjuklighet, stark skuldsättning, olyckshändelse och dylikt) är väsentligen nedsatt. Denna ökning må icke för någon skattskyldig eller, i fråga om äkta makar, för dessa gemensamt överstiga 200 kronor, utan så är att det föreligger något av de särskilda förhållanden, varom nyss är sagt, då ökningen må uppgå till högst 400 kronor.»

I förevarande avseende betyder förändringen, att stor försörjningsplikt väl ej ensam men i förening med något av de angivna »särskilda förhållanden» kan betinga ända till dubbelt så stor avdragsökning som förut var möjlig.

Som redan nämnts, hade de tidigare förordningarna om inkomstskatt icke några särskilda skattelättnader för familjeförsörjare. 1910 års nya skattelagstiftning bragte härutinnan en välbehörlig ändring. Kungl. Maj:ts förslag till förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt upptog nu den tidigare diskuterade anordningen med särskilda barnavdrag. Skattskyldig, vilkens enligt förordningen taxerade belopp ej överstege 6,000 kronor, skulle äga rätt till nedsättning i nämnda belopp med 100 kronor för varje av honom på grund av försörjningsplikt underhållet barn under 15 år. Enskild motionär, herr *Clason*, I: 84, föreslog mera effektiva grunder för barnavdraget. Nedsättningen för skattskyldig med inkomst under 6,000 kronor

skulle erhållas, icke i det taxerade beloppet utan genom minskning av det procenttal, efter vilket skatten skulle utgå, med $\frac{1}{10}$ procent för varje barn, varemot lindring enligt propositionens grunder skulle tillerkännas skattskyldige med inkomst mellan 6,000 kronor och 9,000 kronor. Sedan bevillningsutskottet emellertid avstyrkt motionen, vars verkningar ej kunde förutses, stannade riksdagen vid det mycket måttliga framsteg, Kungl. Maj:t föreslagit, och bestämmelsen härutinnan kvarstår, som bekant, oförändrad i förordningens 19 § 2 mom.

I samma förordnings 19 § 3 mom. föreligger härjämte en genom 1910 års skattelagstiftning beredd möjlighet till skattelindring på grund av försörjningsplikt även gent emot äldre barn och mot andra närstående än barn. I enskilda fall, då skattskyldigs skatteförmåga är på grund av särskilda förhållanden, bl. a. underhåll av närstående, dock ej barn under 15 år, väsentligen nedsatt, kan skattskyldig med taxerat belopp av högst 3,000 kronor erhålla nedsättning däri med högst hälften, och, om det taxerade beloppet ej överstiger 1,500 kronor, kan, där omständigheterna äro särdeles ömmande, fullständig befrielse från skatt medgivas.

En verksam, om ock blott tillfällig tillämpning har grundsatsen om skattelindring för familjeförsörjare fått i förordningen om värnskatt, enligt vilkens 6 § skattskyldig, som är berättigad till barnavdrag enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt, skall njuta nedsättning i själva värnskattebeloppet med $\frac{1}{10}$ för varje barn.

Om ovan skildrade rättsutveckling huvudsakligen präglats av omsorgen att fördela skattebördan efter förmågan att bära och således haft i sikte närmast familjeförsörjarens eget behov av lättnad i skattetrycket, så hava emellertid därjämte även hos oss tidigare framträtt strävanden att med skattelagstiftningen som medel främja rent befolkningspolitiska syften. Förslag i sådan riktning hava gått ut på än att lindra skattebördan för familjeförsörjare, än att skärpa de ogiftas eller barnlösas skatteplikt och än någon kombination av bägge sätten.

Införande av strängare beskattning av ogifta män förordades i riksdagsmotioner 1892 och 1893 av herr *Persson* i Vadensjö, som i den förra motionen (II: 126) begärde utredning angående en bevillning, som skulle utgå med lägre belopp av gifta män än av män, som ej vore eller varit gifta och uppnått en ålder av minst 25 år, samt i den senare motionen (II: 135) tillspetsade förslaget därhän, att bevillningen skulle erläggas med dubbla beloppet av män, som uppnått 25 år och ej vore eller varit gifta eller hade barn av föregående äktenskap. Bevillningsutskottet avstyrkte i båda

fallen, enär motionärens förslag innebure en avvikelse från gällande beskattningsprinciper, och riksdagen avskog båda motionerna.

Vid 1908 års riksdag kom frågan ånyo upp i två motioner, den ena, II:47, av herr *Erlansson* och den andra, II:105, av herr *Hörnsten*. Den förre ville införa en typisk s. k. ungarlsskatt i form av en extra skatt för ogifta män över 30 år att utgå med viss procent av årsinkomsten. Herr Hörnsten åter synes hava haft ett djupare grepp på frågan, då han begärde utredning dels angående successiv skattelindring för därav i behov varande familjeförsörjare, som hade minderåriga barn, avpassad efter såväl barnantalet som den ekonomiska ställningen, dels ock beträffande en progression i skatten för barnlösa personer, gifta eller ogifta, män eller kvinnor, i viss ålder. Av principiella skäl och, vad anginge skattelindring åt familjeförsörjare, under hänvisning till den i 11 § bevillningsförordningen givna möjligheten till höjt bevillningsavdrag blevo dock motionerna avstyrkta i bevillningsutskottet och avslagna i kamrarna.

En genomgående grundsats i vårt skattesystem är, som bekant, att äkta makar betraktas såsom ett gemensamt skattesubjekt, något som givetvis i avseende å såväl skattelindringar som skärpningar av den normala skatteplikten kan bliva av ganska kännbar ekonomisk innebörd. Därför har också i strävandena för höjande av äktenskapsfrekvensen ingått önskemålet att åvägbringa ett frångående av denna princip. Vid 1910 års riksdag, i anledning av de nya skattepropositionerna, begärdes i en motion, I:85, av herr *Clason* utredning, vilka åtgärder lämpligen kunde vidtagas för att i möjligaste mån undanröja berörda oegentlighet i vår skattelagstiftning». Sedan utskottet avstyrkt bifall härtill under åberopande av den väntade kommunalskatteutredningen, stannade kamrarna i olika beslut, vadan frågan hade förfallit. Redan påföljande riksdag förnyade herr *Clason* sin motion, I:48, varjämte samma yrkande framfördes i andra kammaren i motionen nr 86 av friherre *Palmstierna*. Efter det bevillningsutskottet med en motivering, som gav frågan en väsentligen vidgad innebörd, tillstyrkt, att en utredning i ämnet finge ske i samband med den pågående kommunalskatteutredningen, blev detta utskottets förslag bifallet i båda kamrarna. Riksdagens skrivelse i anledning härav blev även omedelbart överlämnad till kommunalskattekommitterade, på vilkas åtgärd ärendet ännu beror.

Såsom redan antytts, tillhöra föreliggande spørsmål ett område, där de nationalekonomiska och skattepolitiska syftena äga nära samband med varandra, och där undersökningen av en särfråga lätteligen kommer att gå in på

Utskottet.

området i hela dess vidd. På sätt nyss erinrats, fann sig 1911 års bevillningsutskott, som fått till behandling en detalj av huvudsakligen national-ekonomisk innebörd, äktenskapsfrekvensen, föranlätet att gå utanför motionens egentliga ram och giva den ifrågasatta utredningen en mycket vidsträcktare syftning. Utskottet kom därvid i själfva verket att beröra de flesta av de synpunkter, som i nu förevarande motioner förts fram. Innan utskottet tog ståndpunkt i frågan, förskaffade sig utskottet uppgifter rörande den utländska lagstiftningen. I betänkandet äro de vunna upplysningarna härutinnan sammanfattade sålunda:

Utländsk
lagstiftning.

»Genomgående även i utlandet synes vara den grundsatsen, att, där äkta makar var för sig hava inkomst, till grund för skattens beräkning lägges den sammanlagda inkomsten, som därefter beskattas hos mannen.

Vissa avvikelser från denna regel synas dock förekomma inom några länder.

Sålunda skall i *Norge* gift kvinna, som är i besittning av »lovlig stiftet Særeie», betraktas såsom ur skattesympunkt självständig person och för inkomst av sådan egendom taxeras för sig enligt allmänna regler.

I *Danmark* gäller, att hustru, som under äktenskapet för beständigt lever skild från mannen, är att i beskattningshänseende anse såsom självständig person i fråga om inkomst, som ej består av bidrag från mannen.

Motsvarande undantagsbestämmelse återfinnes även i den *österrikiska* inkomstskattelagstiftningen.

I *Ungern* betalar hustru inkomstskatt för sig, om sammanlevnaden varaktigt upphört, och mannen ej även i sådant fall behållit förvaltningen av hustruns egendom. Därjämte gäller, att vad hustru genom eget arbete i form av dag- eller veckolön förvärvar till belopp av högst 500 kronor ungerskt mynt ej lägges till mannens inkomst, då denna ej överstiger 1,000 kronor.

I övrigt synes i fråga om äkta makars beskattning den utländska skattelagstiftningen stå på ungefär samma ståndpunkt som den svenska.

Däremot har man genom att i större omfattning medgiva gift familjeförsörjare skattefria avdrag eller för honom fastställa relativt högre existensminimum på annan väg kommit att i viss mån befördra samma syfte, som det av motionärerna avsedda.

I *Norge* gäller i fråga om inkomstskatt till staten, att skatteplikt inträder först med 1,000 kronors inkomst, samt att vid taxering de skattepliktiga indelas i fyra klasser, allt efter som de hava att utom sig och

hustru, respektive man försörja ingen, 1—3, 4—6 och 7 eller flera därtill berättigade personer, barn och anförvanter, därvid avdraget stiger med varje senare grupp. Den beskattningsbara delen av inkomsten bestämmes därefter i enlighet med en tabell, uppställd efter principen, att inom varje klass avdraget proportionsvis minskas i mån av större inkomst. Absolut maximum för avdrag är i de fyra klasserna respektive 600, 1,000, 1,400 och 1,800 kronor.

Jämväl i fråga om kommunalskatten gäller, att av varje inkomst ett visst belopp skall vara skattefritt, och är beloppets storlek beroende av, huru stor familj den skattskyldige har utom sig och hustru, respektive man försörja, i vilket avseende vederbörande indelas i åtta klasser, av vilka den första omfattar dem, som ej hava några att försörja, andra till och med sjunde klasserna dem, som hava respektive 1, 2, 3, 4, 5, 6 personer samt åttonde klassen dem, som hava 7 eller flera personer att försörja. Inom varje klass finnes ett visst minimi- och maximibelopp för det skattefria avdraget, och följes i övrigt vid uträkning av den skattefria delen av inkomsten en fastställd tabell med proportionsvis fallande skala, allt efter som inkomsten stiger. I huvudsak gälla enahanda bestämmelser för stad och land, dock att i städerna avdragen i allmänhet äro något större, varjämte vid beräkning av dessa, efter vederbörande kommunala myndigheters bestämmande, hustru kan komma att medräknas bland de försörjningsberättigade. — — —

I *Danmark* åtnjuter enligt regeln inkomsttagare beträffande skatt till staten skattefritt avdrag till belopp av i Köpenhamn och en av dess förorter 800 kronor, i övriga städer och två andra kommuner 700 kronor samt å landet 600 kronor. Därjämte medgives för varje barn under 15 år ett ytterligare avdrag av respektive 100, 85 och 70 kronor.

Beträffande kommunalskatten är i Köpenhamn existensminimum satt till 800 kronor. I övrigt åtnjutes avdrag för varje barn under 15 år med 100 kronor, dock att genom sådant avdrag ingen skattepliktig inkomst får nedbringas under 400 kronor.

I övriga kommuner beräknas kommunalskatten efter vissa regler å den till grund för skatt till staten lagda inkomsten, dock att för varje särskild skattskyldig grundbeloppet kan komma att ytterligare nedsättas med hänsyn till bland annat antalet barn.

Den *preussiska* inkomstskattelagen har en progressiv skatteskala med en minsta beskattningsbar inkomst av 900 M. och i lägsta graden upp-tagande inkomst från 900—1,050 M. till 6 M. skatt. Skattskyldig med

högst 6,500 M. inkomst erhåller, i mån av laglig försörjningsplikt, nedsättning med en grad i skalan för två barn eller andra understödsberättigade under 14 år och utan egna inkomster, med två grader för 3 eller 4, med tre grader för 5 eller 6, och för varje vidare ökning av 2 personer med ytterligare en grad. Överstiger inkomsten 6,500 M. men ej 9,500 M., minskas skattebeloppet, om vederbörande har tre personer att underhålla, med en grad, om han har 4 eller 5 med två grader samt för var ytterligare ökning av de försörjningsberättigades antal med 2 personer med ytterligare en grad.

Dessutom kan i särskilda fall, där inkomsten ej överstiger 12,500 M., nedsättning med högst tre grader beviljas på grund av vissa skatteförmågan minskande förhållanden, bland vilka upptagas särskilt betungande omkostnader för underhåll och uppfostran av barn samt annan laga försörjningsplikt.

Även beträffande den i Preussen utgående s. k. *Ergänzungssteuer* åtnjutas skattefria avdrag.

Bestämmelserna i inkomstskattelagen om skatteavdrag för familjeförsörjare få ökad betydelse därigenom, att inkomstskatten lägges till grund för de direkta kommunalskatterna.

Även i *Österrike* utgår inkomstskatten efter en progressiv skala med lägsta graden upptagande inkomst av 600—625 floriner till skatt av 3,60 fl. Familjeförsörjare med inkomst ej överstigande 2,000 fl. och som, äkta make oberäknad, har att försörja mera än två familjemedlemmar utan egen inkomst, åtnjuter ett avdrag av $\frac{1}{20}$ av inkomsten för varje understödsberättigad därutöver, dock att i varje fall inkomstbeloppet sänkes minst en grad i skalan. Är i inkomsten inberäknat förvärv av familjemedlem, hustru eller annan, åtnjutes ett avdrag för varje sådan av 250 fl. eller det mindre belopp, vartill inkomsten uppgått.

Vidare kan oberoende av familjens storlek skattemyndigheten med hänsyn till vissa på skatteförmågan inverkan omständigheter, såsom ovanligt betungande utgifter för uppfostran av barn eller annan försörjningsskyldighet, medgiva skattelindring intill tre grader för inkomst av högst 5,000 fl.

I *Ungern* börjar den skala, efter vilken inkomstskatten progressivt utgår, med en lägsta grad av 800—900 Kronen och 5 K. skatt. Skattskyldig, vars inkomst ej överstiger 8,000 K. och som underhåller minderåriga (under 14 år) barn eller andra anhöriga, på grund av laglig förplik-

telse, beviljas nedsättning i skatteskalan med en grad, om 2 eller 3, och två grader, om 4 eller flera personer underhållas.

I *England* utgår inkomstskatt endast, om inkomsten uppgår till 160 pund, vilket belopp bestämts såsom existensminimum. I övrigt äger varje skattskyldig med inkomst av 160—500 pund rätt till visst avdrag från inkomstskattebeloppet för varje barn under 16 år med belopp motsvarande inkomstskatt å 10 pund.

Gällande skattelagar i *Frankrike* och *Belgien*, där skatterna i det hela utgå efter andra grunder än en direkt uppskattning av inkomsten, hava icke upptagit några skattelindringar för familjeförsörjare i form av avdrag o. d., såvida därtill ej bör räknas privilegiet i Frankrike för fader eller moder till 7 levande minderåriga äkta barn att befrias från den s. k. »Contribution personnelle-mobilière», om denna skatt ej överstiger 10 fr.

I *Holland* är lagstiftningen beträffande skatt till staten visserligen byggd på liknande principer som i sistnämnda båda länder, men har likväl inrymt vissa avsevärda lättnader i skattehänseende för familjeförsörjare. Skatten till staten utgår efter sju titlar, bland andra bostadens hyresvärde, antalet eldstäder i densamma, värdet av möbler m. m. och antalet tjänare. För beräkning av de tre förstnämnda äro kommunerna delade i nio klasser med växlande minimum, som berättigar till befrielse från skatt enligt ifrågasvarande titel. Beträffande hyresvärdet ligger detta minimum mellan 125 fl. för första klassen och 25 fl. för den nionde. I fråga om samma tre titlar åtnjutes, då hyresvärdet ej uppgår till sju gånger minimum, avdrag med vissa procent för varje hemmavarande eller endast tidtals för studier bortavarande barn, styvbarn, barnbarn eller fosterbarn, som är ogift och under 20 år. Avdraget utgår för varje barn med högst tolv och lägst två procent och minskas efter vissa grunder, i den mån inom varje klass hyresvärdet stiger.

Jämväl beträffande skattetiteln tjänare åtnjutes befrielse, nämligen för en kvinnlig sådan av den, som icke har annan tjänare och har hos sig boende minst tre barn, styvbarn, barnbarn eller fosterbarn, som äro ogifta och ej fyllt 20 år.

I fråga om den i Holland förekommande kommunala inkomstskatten utgöres den beskattningsbara inkomsten av det uppskattade eller eljest antagna inkomstbeloppet, minskat med det för nödtorftigt livsuppehälle nödiga belopp, vilket skall vara lika för alla eller med hänsyn till familjernas sammansättning beräknas efter lika grunder för alla.

I den italienska skattelagstiftningen har principen om skatteavdrag för familjeförsörjare ännu ej gjort sig gällande, beroende, enligt lämnad upplysning, på att förhållandena, åtminstone vad äktenskapsfrekvensen angår, icke påkallat dylika åtgärder.»

Till sitt förfogande hade utskottet även följande jämförande statistik över de europeiska staternas areal, folkmängd och befolkningsrörelse m. m.:

L a n d	Folk- ökning i proc. un- der sena- ste 10 år.	Antal in- vånare pr kvkm. år 1907.	Ingångna	Levande	Död-	Döda.	Öäkta levande födda i proc. av samtliga levande födda åren 1901— 1905.
			äkten- skap.	födda.	födda.		
Sverige	7,3	12	5,90	26,1	0,7	15,5	11,91
Norge	8,0	7	6,13	28,6	0,7	14,8	7,09
Danmark	12,3	68	7,13	29,0	0,7	14,8	10,13
Finland	14,4	8	6,50	31,3	0,8	18,6	6,50
Ryssland, utom Polen	19,1	23	8,91	49,2	—	31,9	—
Tyskland	15,8	116	8,03	34,3	1,1	19,9	8,37
Schweiz	10,4	86	7,52	28,1	1,0	17,7	4,40
Nederländerna	14,8	174	7,54	31,5	1,3	16,0	2,28
Belgien	11,1	248	8,12	27,9	1,3	17,1	6,78
Storbritannien och Irland	10,8	143	7,48	27,9	—	16,5	4,06
Frankrike	1,5	73	7,64	21,2	1,0	19,6	8,78
Portugal	7,0	62	6,88	32,2	—	20,1	11,61
Spanien	9,0	39	8,05	35,2	0,9	26,0	4,43
Italien	7,7	118	7,43	32,9	1,5	22,1	5,63
Österrike	9,7	93	7,89	35,3	1,0	24,4	12,33
Ungern	10,1	64	8,70	37,5	0,8	26,5	9,36
Rumänien	15,3	51	8,22	39,6	0,8	25,7	9,79
Bulgarien	19,7	43	9,94	40,7	—	22,5	0,43
Serbien	16,8	58	9,93	38,9	0,8	22,5	1,10

1911 års
bevillnings-
utskott och
riksdag.

I anslutning härtill yttrade utskottet:

»Den jämförande befolkningsstatistiken utvisar, på sätt av ovan anförda statistiska bilaga framgår, för Sveriges del i fråga om de ingångna äktenskapens antal, antalet levande födda barn, ävensom de utom äktenskapet föddas antal avvikelser från medelsiffrorna, tydligt pekande på till-

varon av missförhållanden, som påkalla den allvarligaste uppmärksamhet. Likasom orsakerna till dessa missförhållanden äro många och vitt skilda, har man helt visst också att på mera än en väg söka motarbeta desamma.

Då nu motionärerna i fråga om ett visst område, nämligen skattelagstiftningens, framhållit, att vissa där gällande bestämmelser kunna vara ägnade att i sin mån menligt inverka på äktenskapsfrekvensen, och framställt förslag i avsikt att vinna rättelse härutinnan, synes syftet med deras framställning vara synnerligen beaktansvärt. Det torde också vara obestriddt, att de exempel på konsekvenser av våra gällande bestämmelser om skattefria avdrag, som motionärerna till stöd för sin framställning anfört, ådagalägga, att i tillämpningen vissa oegentligheter kunna uppstå. Att genom ändrade föreskrifter söka förekomma dylika, likasom att överhuvud taget på skattelagstiftningens väg befordra det förevarande syftet möter emellertid, såsom ock motionärerna hava insett, enligt sakens natur stora svårigheter. En radikal utväg vore givetvis att som regel göra äkta makar till självständiga skatteobjekt. Därigenom skulle undanröjas åtminstone den i motionerna särskilt betonade oegentligheten beträffande avdragen. En sådan åtgärd skulle emellertid innebära ett brytande med en av grundprinciperna i vårt skattesystem, äkta makars samfällda beskattning, en princip, som, på sätt ovan framhållits, är allmänt erkänd även i utlandet. Utskottet har fördenskull gått att överväga, huruvida icke på annat sätt åtgärder kunde vidtagas för erhållande av en för ifrågavarande ändamål gynnsammare skattelagstiftning. Såsom möjliga utvägar hava därvid framställt sig de i motionerna antydda, nämligen dels att sänka existensminimum för ogift person och höja detsamma för samlevande äkta makar, dels ock att på lägre inkomststadium vid bedömande av äkta makars skatteförmåga måhända större hänsyn än i gällande skattelagstiftning kunde tagas till det antal barn, de hava att försörja.

Det har själfallet ej varit utskottet möjligt att i frågans förevarande outredda skick lämna närmare anvisningar, men har utskottet, utan att överskatta betydelsen av de ifrågasatta åtgärderna, ansett dem likväl såsom lämpliga utgångspunkter för en blivande utredning kunna läggas till grund för en framställning i saken. Ett effektivt tillgodoseende av motionärernas önskemål förutsätter emellertid, att bestämmelserna om existensminimum och skattefria avdrag komma att avse även kommunalskatten, men härvidlag lära beträffande åtskilliga kommuner vissa svårigheter möta i fråga om särskilt de skattefria avdragen.

Frågan om ändrade grunder för den kommunala beskattningen är emellertid redan föremål för utredning, och synes det utskottet, att en undersökning av förevarande mera speciella fråga lämpligen bör kunna äga rum i samband med samma utredning.»

Då riksdagens skrivelse i ämnet erhöll motsvarande lydelse, hava följaktligen åt den, som nyss nämnts, i anledning därav anbefallda utredningen genom kommunalskattekommitterade givits vissa väsentliga direktiv, som kunna väntas bliva behörigen beaktade.

Utländsk
lagstiftning.
(Schweiz.)

I redogörelsen här ovan för hithörande förhållanden i flera främmande stater saknas *Schweiz*, som emellertid erbjuder åtskilligt av intresse. I den schweiziska förbundsstaten intaga de särskilda kantonerna i vissa avseenden samma självständiga ställning som de till det tyska riket hörande staterna. Varje kanton har sålunda sitt eget beskattningssystem, och förete de olika skattesystemen rätt stora skiljaktigheter jämväl i nu förevarande hänseende. Emellertid är det blott ett mindre antal kantoner, som inrymt familjeförsörjare några särskilda skatteförmåner, men av dessa hava somliga därjämte tagit i betraktande den skattskyldiges egenskap av gift eller ogift. Kantonen *Wallis* har synnerligen radikala bestämmelser. Enligt en författning av 1897 får varje skattskyldig från inkomst av arbete avdraga 700 francs för sig själv, 700 francs för sin hustru och samma belopp för varje minderårigt barn eller person, som av honom eljest underhålles på grund av laga försörjningsplikt (ex. en gift man med 7,000 francs inkomst och 8 barn betalar ingen skatt). I *Zug* är existensminimum för ogift 600 francs och för gift 900 francs, vartill kommer 200 francs avdrag för varje barn under 15 år, och äro i *Solothurn* motsvarande siffror 700 francs och 900 francs samt 100 francs för varje barn under 18 år. Barnavdraget i *Neuchâtel* är likaledes 200 francs för varje. *Appenzell*, *Basel*, *Lucerne* och *Tessin* följa i viss mån andra grunder. I den förstnämnda är existensminimum för äkta makar med mindre än tre barn under 16 år satt till 1,200 francs inkomst och, om barnen äro flera, till 1,500 francs inkomst. Basel låter äkta makar vara skattefria, så snart deras årsinkomst understiger 1,500 francs. I *Lucerne* är existensminimum för ogift 500 francs mot 800 francs för äkta makar. I *Tessin* får en familjefader med minst fyra minderåriga barn skattefrihet för en fjärdedel av sin inkomst. Genomgående principer synas vara, att avdragsrätten icke är inskränkt till vissa lägre inkomster och att, utom i *Wallis*, hänsyn ej tages till inkomstkällan. På visst sätt bildar

Wallis undantag även från den i övrigt iakttagna principen om äkta makars beskattning såsom ett gemensamt skattesubjekt.

Till fullständigande av den ovan intagna statistiska tabellen får utskottet här nedan återgiva några motsvarande siffror av senare datum, hämtade ur den officiella statistiken:

Statistik.

Länder	På 1 000 inv. av medelfolkmängden												Öäkta lev. födda i % av samtl. lev. födda 1906—1910
	Ingångna äktenskap				Levande födda				Döda				
	1906—1910	1909	1910	1911	1906—1910	1909	1910	1911	1906—1910	1909	1910	1911	
Sverige	6.09	5.97	6.03	5.88	25.4	25.6	24.7	24.0	14.3	13.7	14.0	13.8	13.5
Norge	6.06	6.02	6.19	6.25	26.5	26.7	26.1	25.9	13.8	13.6	13.5	13.2	6.7
Danmark	7.45	7.38	7.30	7.17	28.2	28.2	27.5	26.7	13.7	13.3	12.9	13.4	11.0
Finland	6.65	6.37	6.07	5.94	30.9	31.2	30.1	29.1	17.4	16.6	16.5	16.5	7.0
England	7.64	7.36	7.48	7.59	26.3	25.8	25.1	24.4	14.7	14.6	13.5	14.6	4.0
Skottland	6.80	6.40	6.52	6.70	27.6	27.3	26.2	25.6	16.1	15.9	15.3	15.1	7.1
Irland	5.13	5.16	5.04	5.35	23.3	23.4	23.3	23.2	17.3	17.1	17.1	16.5	2.6
Nederländerna ..	7.34	7.11	7.24	7.23	29.6	29.1	28.6	27.8	14.3	13.7	13.6	14.5	2.1
Belgien	7.22	7.67	7.92	7.93	24.8	23.7	23.7	22.9	16.0	15.8	15.2	16.4	6.3
Tyska riket	7.94	7.76	7.69	7.85	31.6	31.0	29.8	28.6	17.5	17.2	16.2	17.3	8.7
Österrike	7.65	7.59	7.60	7.55	33.7	33.5	32.6	31.4	22.4	23.0	21.3	21.9	12.2
Ungern	9.06	8.69	8.64	9.23	36.7	37.7	35.7	35.0	25.0	25.6	23.6	25.1	9.3
Schweiz	7.53	7.44	7.32	7.35	26.0	25.5	25.0	24.1	16.0	16.1	15.1	15.8	4.5
Frankrike	7.88	7.81	7.78	7.77	19.9	19.5	19.6	18.7	19.2	19.1	17.8	19.6	8.8
Italien	7.85	7.74	7.74	7.50	32.4	32.4	32.9	31.5	21.0	21.5	19.6	21.4	5.1
Spanien	7.08	6.66	7.12	7.25	33.6	33.5	33.1	31.8	24.3	24.0	23.3	23.7	4.4
Portugal	6.13	5.90	—	—	31.3	30.7	—	—	20.5	19.4	—	—	11.3
Ryssland	9.60	—	—	—	44.9	43.8	44.2	—	28.8	28.9	30.5	—	2.7
Rumänien	9.70	9.27	9.29	10.61	40.6	41.4	39.5	42.7	26.2	27.6	25.0	25.5	9.0
Bulgarien	9.35	9.18	9.26	9.60	42.2	40.7	42.2	40.6	23.9	26.7	23.6	21.8	0.5
Serbien	10.00	9.40	10.39	10.40	39.4	38.9	39.0	36.6	24.5	29.4	22.4	22.0	1.2

Om denna liksom om den äldre tabellen gäller dock, att åtskilliga siffror, bland annat de i sista kolumnen förekommande procenttalen, icke kunna anses byggda på fullt likartade förutsättningar, vadan de icke utan vidare berättiga till jämförelser de olika länderna emellan.

Av vad i det föregående anförts framgår, att utvecklingen hos oss på förevarande område av skattelagstiftningen fortskridit synnerligen för-

Utskottets yttrande.

siktigt och hittills uppnått blott blygsamma resultat. Å andra sidan visar statistiken, att de överklagade missförhållanden inom den svenska befolkningsrörelsen, man velat bland annat på skattepolitisk väg motarbeta, i betänklig grad äro i tillväxt. Av ovanstående två tabeller inhämtas, att under 5-årsperioden 1906—1910, jämförd med perioden 1901—1905, de ingångna äktenskapens antal väl något stigit, från 5,90 på 1,000 invånare till 6,09, men att de levande födda barnens motsvarande antal nedgått från 26,1 till 25,4 samt procenten av de oäkta levande födda vuxit från 11,91 till 13,5.

Såsom här ovan framhållits, funno utskottet och riksdagen 1911 syftet med de då väckta motionerna i ämnet beaktansvärt, men betonade svårigheterna att på skattelagstiftningens väg befordra detsamma. De nu föreliggande motionerna, vilka i väsentligt vidgad omfattning fullfölja samma nationalekonomiska syfte, befolkningsrörelsens förbättrande i vårt land, hava onekligen i nyssberörda statistiskt konstaterade förhållanden erhållit ett ytterligare stöd. Emellertid hyser utskottet alltjämt starka tvivel på möjligheten, att genom föreslagna eller andra reformer i skattelagstiftningen de befolkningspolitiska önskemålen skulle kunna i nämnvärd mån främjas. Då utskottet ändock anser vissa av motionärernas förslag böra tagas i övervägande, är det därför, att utskottet funnit dem förtjänta att uppmärksammas ur rent skattepolitisk synpunkt. Flera av de brister i gällande skattelagar, motionärerna framhåvt, synas nämligen vara av den beskaffenhet, att behörig rättelse påkallas redan med hänsyn till kravet på skattebördornas fördelning, så långt som möjligt, efter den verkliga förmågan att bära dem. De olika motionerna innehålla härutinnan vissa uppslag, som vid en utredning i ämnet tilläventyrs kunna befinnas lämpliga att på ett eller annat sätt fullföljas, varemot andra av de förordade vägarna redan i förväg måste betecknas såsom mindre ändamålsenliga.

*Motionen II:
45 av herr Nor-
man.*

Emot herr *Normans* i motionen II: 45 lämnade förslag om barnavdragets enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt höjande från 100 kronor till 200 kronor vore i och för sig ej så mycket att invända. Enligt i finansdepartementet inhämtad upplysning uppgick år 1913 beloppet av nuvarande barnavdrag till 73,474,430 kronor, innebärande en skatteförlust av 570,726 kronor. Motionärens förslag skulle, praktiskt taget, medföra en fördubbling av dessa belopp. Fråga är likväl, om den föreslagna åtgärden ensam för sig skulle bliva av någon egentlig betydelse. I varje fall synas hithörande spörsmål böra i sin helhet utredas, innan beslut fattas om en viss detaljreform.

Mera vittgående förslag äro i sina huvuddrag framkastade i herr Welins motion II: 105. Dessa förslag måste likväl göras till föremål för åtskilliga erinringar.

Motionen II:
105 av herr
Welin.

Vad först angår den närmast från förordningen om värnskatt hämtade idén att låta avdraget verka direkt på skattebeloppet, kan väl denna princip i förstone synas tilltalande såsom innebärande en både enkel och effektiv metod. Om principen också funnits lämplig vid en tillfällig beskattning av extraordinär natur, är det dock ej därför säkert, att den lämpar sig för normala förhållanden och för alla vidkommande inkomstlägen. I själva verket visar det sig även, att idéns omsättning i praktiken i enlighet med motionärens förslag skulle medföra konsekvenser, som motionären helt visst ej avsett. På sakkunnigt håll har sammanställts en jämförande tablå över verkningar å inkomst- och förmögenhetsskatten av förslaget om avdrag för varje barn med $\frac{1}{10}$ av skattebeloppet, och har jämförelsen utsträckts till taxeringar på gränsen av det föreslagna högre maximum för avdragsrätten, 10,000 kronors taxerat belopp. Denna tablå återfinnes som särskild bilaga till detta betänkande. I samband härmed bör uppmärksammas, huru de skattskyldiga till antalet fördela sig på olika inkomstlägen. Enligt den officiella statistiken över 1912 års taxering för inkomst- och förmögenhetsskatt utgjorde det taxerade beloppet för 33 procent av de enskilda skattskyldiga 900 kronor eller mindre, för 53 procent 1,100 kronor eller mindre, för 70 procent 1,400 kronor eller mindre och för 90 procent 3,000 kronor eller mindre. Härav framgår således, att en reform efter herr Welins förslag för den stora mängden av skattskyldiga skulle vara av föga nytta och på det lägsta inkomststadiet till och med försämra ställningen. Stark lindring skulle däremot tillskyndas skattskyldiga inom den bäst lottade tiondedelen.

Det anförda visar, att den av herr Welin rekommenderade vägen icke leder till målet, försåvitt man avser att lätta skattetrycket just för de små inkomsttagarna med stor familj. Då därtill kommer, att påföljden i minskad statsinkomst säkerligen bleve mycket betydande, är det tydligt, att utskottet måste bestämt avstyrka motionen i denna del.

Frågan om utsträckning av rätten till avdrag för barn till föräldrar med högre inkomster kan givetvis upptagas oberoende av principen för avdragets beräknande och torde förtjäna sin undersökning med avseende å såväl nuvarande bestämmelser som de grunder för avdraget, som eljest kunna befinnas lämpliga. I frågans närvarande outredda skick är emellertid utskottet icke berett att göra något uttalande vare sig om lämpligheten av den av motionären föreslagna

övre gränsen eller, huruvida någon utsträckning alls bör ifrågakomma. Dock får utskottet, av hänsyn till kravet på jämnhet i beskattningen, framhålla, att i varje fall i stället för en fix gräns uppåt en mjuk övergångsskala bör anordnas.

Beträffande förslaget om höjning av åldersgränsen för barn vill utskottet icke bestrida, att fall kunna givas, där ett berättigat intresse härutinnan förefinnes, men synes det nödvändigt att även här iakttaga stor försiktighet.

I detta sammanhang bör jämväl erinras, att det huvudsakligen är på den kommunala skattepolitikens område, som frågan om barnavdrag för den skattdragande har någon egentlig betydelse.

Motionen II:
106 av herr
Welin.

Såsom ovan framhållits, kunde bevillningsutskottet och riksdagen år 1911 icke biträda en reform, varigenom regeln om äkta makars samfällda beskattning skulle brytas. Den föregående framställningen visar även, att i utlandet, på få undantag när, samma princip är rådande. Emellertid torde det, såsom ock i 1911 års riksdagsskrivelse medgivits, icke kunna förnekas, att principens tillämpning, särskilt beträffande de bevillningsfria avdragen, är förenad med bestämda olägenheter. Under avvaktan på resultatet av kommunalskattekommitterades arbete finner sig dock utskottet icke, med anledning av herr *Welin*s motion II: 106, böra frånträda sin år 1911 uttalade, av riksdagen godkända mening.

Motionen II:
48 av herr Jo-
hansson i Brån-
nalt.

Vad slutligen beträffar herr *Johanssons* i Brånalt motion, II: 48, måste utskottet uttala starka tvivelsmål rörande lämpligheten av den väg motionären förordat. Rättvist är, att en ensam person, som icke betungas av försörjningsskyldighet för andra och således själfvallet besitter större skatteförmåga, lämnar relativt större direkt bidrag till det allmänna. Enligt utskottets uppfattning är det emellertid osäkert, i vad mån motionärens förslag komme att verka i sådan riktning. Den naturliga försörjningsplikten, den må föreligga för den ogifte eller gifte, är efter utskottets åsikt den enda rationella grunden för ifrågavarande skattelättnader, men det är långt ifrån alltid så, att vederbörandes civilstånd berättigar till slutsatser i detta avseende. Erinras må, att änklingar och änkor ofta nog hava större svårigheter än de gifta att draga försorg om en talrik barnskara, ävensom att i många fall försörjningsplikt mot föräldrar och andra anhöriga kan hindra en person att ingå äktenskap. Någon motsvarighet till den föreslagna särskilda skatten å ogifta personer m. fl. lär, efter vad utskottet kunnat inhämta, ej heller finnas i andra europeiska länder. Till den del, denna skatt skulle drabba barnlösa makar och makar med blott ett eller två barn, är den ock olämplig. Om däremot större lättnader i de normala skatterna beredas dem,

som hava flera barn att försörja, följer därav i sin ordning, att såväl ogifta som barnlösa få relativt större andel i landets skattebörd, i all synnerhet den kommunala.

Den ovan lämnade historiken visar, att riksdagen upprepade gånger avböjt omedelbara reformer på förevarande område under hänvisning till deras sammanhang med och betydelse för den kommunala beskattningen, och 1911 års riksdag framhöll uttryckligen, att den då begärda utredningen borde ske i samband med det pågående kommunalskattearbetet. Då redan i 1911 års riksdagsskrivelse uppdragits de huvudlinjer, efter vilka undersökningen av bithörande förhållanden alltjämt synes böra gå, samt det i skrivelsen avsedda uppdraget redan lämnats åt de arbetande kommunalskattekommitteer, får utskottet, under hänvisning till sina ovan gjorda uttalanden om motionärernas förslag och de avseenden, i vilka dessa syntes förtjäna uppmärksamhet vid en utredning i ämnet, emellertid avstyrka, att någon ytterligare framställning från riksdagens sida nu göres.

Förevarande frågor förnyade upptagande i riksdagen giver dock utskottet anledning att i detta sammanhang framhålla nödvändigheten av, att kommitterades arbete snarast möjligt måtte kunna föras till slut.

Utskottet får alltså hemställa,

att förevarande motioner:

- 1) II: 45, av herr Norman;
 - 2) II: 105, av herr Welin;
 - 3) II: 106, av densamme; samt
 - 4) II: 48, av herr Johansson i Brånalt,
- icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 mars 1915.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Reservation

av herrar *K. G. Karlsson, Ollas A. Ericsson, Eklund, Bergström, Bäckström* och *von Hofsten*, vilka ansett, att i utskottets motivering till dess avstyrkande av herr Johanssons i Brånalt motion, II: 48, bort givas uttryck åt, att vid en allsidig utredning av de beskattningsproblem, som beröras i utskottets betänkande, den huvudtanke, som ligger bakom sagda motion och tidigare förslag i enahanda riktning, kan förtjäna att upptagas till prövning, om också ett eventuellt realiserande av densamma givetvis bör ske efter andra grunder och helt annan måttstock än motionären satt i fråga.

Taxerat belopp.	Skatte- pro- cent.	Skatt utan barn- avdrag.	Antal barn	Resterande belopp efter nuvarande barn- avdrag.	Skatt enligt för- ordningen om inkomst- och förmögen- hetsskatt.	Skatte- avdrag enligt motionen.	Skatt enligt motionen.	Skillnad i skatt (±) genom motionärens förslag.	Skillnad i % av nuvarande skatt.
Kr. 800	0.4 %	Kr. 3.20	5	Kr. 300	Kr. 1.20	Kr. 1.60	Kr. 1.60	Kr. + 0.40	+ 33 %
			3	» 500	» 2.00	» 0.96	» 2.24	» + 0.24	+ 12 %
			1	» 700	» 2.80	» 0.32	» 2.88	» + 0.08	+ 2.08 %
Kr. 900	0.4 %	Kr. 3.60	5	Kr. 400	Kr. 1.60	Kr. 1.80	Kr. 1.80	Kr. + 0.20	+ 12 %
			3	» 600	» 2.40	» 1.08	» 2.52	» + 0.12	+ 5 %
			1	» 800	» 3.20	» 0.36	» 3.24	» + 0.04	+ 1.25 %
Kr. 1,000	0.6 %	Kr. 6.00	5	Kr. 500	Kr. 3.00	Kr. 3.00	Kr. 3.00	Kr. ± 0	—
			3	» 700	» 4.20	» 1.80	» 4.20	» ± 0	—
			1	» 900	» 5.40	» 0.60	» 5.40	» ± 0	—
Kr. 1,200	0.8 %	Kr. 9.60	5	Kr. 700	Kr. 5.60	Kr. 4.80	Kr. 4.80	Kr. — 0.80	— 14 %
			3	» 900	» 7.20	» 2.88	» 6.72	» — 0.48	— 7 %
			1	» 1,100	» 8.80	» 0.96	» 8.64	» — 0.16	— 2 %
Kr. 1,500	1.0 %	Kr. 15.00	5	Kr. 1,000	Kr. 10.00	Kr. 7.50	Kr. 7.50	Kr. — 2.50	— 25 %
			3	» 1,200	» 12.00	» 4.60	» 10.50	» — 1.50	— 13 %
			1	» 1,400	» 14.00	» 1.50	» 13.50	» — 0.50	— 4 %
Kr. 2,000	1.2 %	Kr. 24.00	5	Kr. 1,500	Kr. 18.00	Kr. 12.00	Kr. 12.00	Kr. — 6.00	— 33 %
			3	» 1,700	» 20.40	» 7.20	» 16.80	» — 3.60	— 18 %
			1	» 1,900	» 22.80	» 2.40	» 21.60	» — 1.20	— 5.2 %
Kr. 3,000	1.6 %	Kr. 48.00	5	Kr. 2,500	Kr. 40.00	Kr. 24.00	Kr. 24.00	Kr. — 16.00	— 40 %
			3	» 2,700	» 43.20	» 14.40	» 33.60	» — 9.60	— 22 %
			1	» 2,900	» 46.40	» 4.80	» 43.20	» — 3.20	— 7 %
Kr. 4,000	2.0 %	Kr. 80.00	5	Kr. 3,500	Kr. 70.00	Kr. 40.00	Kr. 40.00	Kr. — 30.00	— 43 %
			3	» 3,700	» 74.00	» 24.00	» 56.00	» — 18.00	— 24 %
			1	» 3,900	» 78.00	» 8.00	» 72.00	» — 6.00	— 8 %
Kr. 6,000	2.25 %	Kr. 135.00	5	Kr. 5,500	Kr. 123.75	Kr. 67.50	Kr. 67.50	Kr. — 56.25	— 45 %
			3	» 5,700	» 128.25	» 40.50	» 94.50	» — 33.75	— 26 %
			1	» 5,900	» 132.75	» 13.50	» 121.50	» — 11.25	— 9 %
Kr. 10,000	2.65 %	Kr. 265.00	5	Kr. 10,000	Kr. 265.00	Kr. 132.50	Kr. 132.50	Kr. — 132.50	— 50 %
			3	» 10,000	» 265.00	» 79.50	» 185.50	» — 79.50	— 30 %
			1	» 10,000	» 265.00	» 26.50	» 238.50	» — 26.50	— 10 %